

УДК 005.4: 336.7

DOI: 10.31732/2663-2209-2024-75-156-164

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ ПАКУВАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Микита Іванов¹

¹Аспірант, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна, e-mail: nikitaivanovua@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1018-9076>

MANAGING THE FINANCIAL STABILITY OF PACKAGING INDUSTRY ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Nikita Ivanov¹

¹Graduate student, KROK University, Kyiv, 30-32 Tabirna st., 03113, Ukraine, tel.: (+38) 067-223-23-75, e-mail: nikitaivanovua@krok.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1018-9076>

Анотація. Стаття присвячена дослідженню теоретичних засад і розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю як складової забезпечення стійкого функціонування підприємств пакувальної галузі. Здійснено теоретичний аналіз системи управління фінансовою стійкістю підприємств. Визначено, що фінансовий стан підприємства треба систематично й усебічно оцінювати з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу. Розглянуто чинники забезпечення оцінки фінансової стійкості підприємства як одного з інструментів управління нею. Розроблено підхід до управління чинниками для підвищення фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі. Значна увага приділена аналізу питання щодо різноманіття підходів до трактування поняття фінансової стійкості. Встановлені відмінності у визначенні фінансової стійкості підприємства, що дає підстави застосовувати різні методики її оцінки. Досліджено взаємозв'язок між фінансовою стійкістю підприємства та його фінансовою стратегією. Доведено, що при аналізі фінансового стану підприємства важливо визначити, які саме фактори впливають на його фінансову стійкість, оскільки така інформація необхідна для розробки шляхів підвищення стійкості фінансового стану та мінімізації ризиків. Обґрунтовано доцільність використання сучасного економічного інструментарію оцінки формування фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі, що забезпечує полегшення прийняття ефективних управлінських рішень. Використано SWOT-аналіз для проведення оцінки незадіяних резервів підвищення ефективності діяльності підприємств пакувальної галузі. За допомогою методу поетапного аналізу досліджено сильні та слабкі сторони підприємств досліджуваної галузі. На основі цього розроблені пропозиції щодо розвитку та посилення системи (потенціалу) управління фінансовою стійкістю підприємств пакувальної галузі. Такий підхід дозволив запропонувати стратегію розвитку на основі аналізу можливостей і загроз підприємств пакувальної галузі. Встановлено, що основне завдання управління фінансовою стійкістю підприємств пакувальної галузі полягає у визначенні спроможності протистояти негативній дії різних чинників, що впливають на фінансовий стан. Доведено, що вдосконалення управлінських підходів до аналізу фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі належить до важливих проблем прийняття ефективних управлінських рішень, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємств та відсутності фінансових ресурсів для забезпечення їх розвитку.

Ключові слова: управління, фінансова стійкість, чинники, фінансовий стан, стратегія, управлінське рішення.

Формул: 0, рис.: 1, табл.: 4, бібл.: 14

Abstract. The article is devoted to the study of theoretical foundations and the development of practical recommendations for improving the process of managing financial stability as a component of ensuring the sustainable functioning of enterprises in the packaging industry. A theoretical analysis of the financial stability management system of enterprises was carried out. It was determined that the financial condition of the enterprise should be systematically and comprehensively assessed using various methods, techniques and methods of analysis. The factors of ensuring the assessment of the financial stability of the enterprise as one of the tools of its management are considered. An approach to the management of factors to increase the financial stability of enterprises in the packaging industry has been developed. Considerable attention is paid to the analysis of the issue of the diversity of approaches to the interpretation of the concept of financial stability. Differences in determining the financial stability of the enterprise have been established, which gives grounds for applying different methods of its assessment. The relationship between the financial stability of the enterprise and its financial strategy is studied. It has been proven that when analyzing the financial condition of an enterprise, it is important to determine which factors affect its financial stability, since such information is necessary for developing ways to increase the stability of the financial condition and minimize risks. The expediency

of using modern economic tools for assessing the formation of the financial stability of enterprises in the packaging industry is substantiated, which facilitates the adoption of effective management decisions. A SWOT analysis was used to assess the unused reserves of increasing the efficiency of the activities of the enterprises of the packaging industry. The strengths and weaknesses of the enterprises of the studied industry were investigated using the method of step-by-step analysis. Based on this, proposals were developed for the development and strengthening of the system (potential) of managing the financial stability of enterprises in the packaging industry. This approach made it possible to propose a development strategy based on the analysis of opportunities and threats of enterprises in the packaging industry. It has been established that the main task of managing the financial stability of enterprises in the packaging industry is to determine the ability to resist the negative effects of various factors affecting the financial condition. It has been proven that the improvement of management approaches to the analysis of the financial stability of enterprises in the packaging industry belongs to the important problems of making effective management decisions, since insufficient financial stability can lead to the insolvency of enterprises and the lack of financial resources to ensure their development.

Keywords: management, financial stability, factors, financial condition, strategy, management decision.

Formulas: 0, **fig.:** 1, **tabl.:** 4, **bibl.:** 14

Постановка проблеми. Соціально-економічний розвиток України на сучасному етапі можливий за умови успішного функціонування підприємств. Підвищення результативності їх діяльності забезпечує зростання економіки держави, і навпаки, кризові явища, що виникають на підприємствах за різних обставин, негативно відбиваються на економічній системі в цілому. Вплив війни на діяльність суб'єктів підприємницької діяльності, як правило, призводить до скорочення обсягів виробництва, втрати матеріальних, фінансових і людських ресурсів. Знаходити шляхи протидії негативним внутрішнім і зовнішнім явищам вкрай важко, але без зміни стратегії діяльності актуалізується питання, у кращому випадку, звичайного «виживання», не говорячи про розвиток чи зростання.

Тому для прийняття управлінських рішень за цих умов саме підприємства мають стати у центрі економічних змін з метою ведення функціонально ефективної, стратегічно зорієнтованої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукова проблематика питання управління фінансовою стійкістю підприємств є досить широко досліджена фахівцями. Однак, наразі, коли Україна намагається зберегти свій економічний потенціал в умовах війни та стати членом Європейського Союзу, вивчення управлінських аспектів фінансової стійкості підприємств та її вплив на господарську діяльність набуває особливого значення.

Використання сучасних методів управління на підприємствах у кризових умовах здійснення діяльності, особливо в надскладній ситуації, в якій вони зараз опинилися, наразі є невід'ємною складовою підтримання стабільного фінансового стану (Румик, & Пилипенко, 2022).

Дослідники цього питання інколи мають доволі різносторонні погляди, які вони пропонують тривалий час. Так, Адонін, & Шиманська (2022) вважають, що з урахуванням того, що фінансова стійкість підприємства є комплексним поняттям, яке передбачає гарантовану платоспроможність, рівновагу між власними та залученими засобами та стабільність в умовах мінливості ринкової кон'юнктури, то під час аналізу фінансової стійкості суб'єкта господарювання доцільно розглядати показники майнового стану, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості та стабільності; ділової активності, рентабельності.

Такої ж думки притримуються Колеснік, & Сидорчук (2023), які наголошують, що зазначені показники дозволяють комплексно оцінити фінансову стійкість досліджуваного підприємства та виявити «вузькі місця», які потребують негайного втручання.

Слід зазначити, що таке трактування фінансової стійкості розглядається як стан, за якого суб'єкт підприємницької діяльності з мінімальним ризиком здатен мобілізувати фінансові ресурси задля забезпечення господарської діяльності (Голеско, 2017).

Пилипенко (2011) розглядає абсолютну фінансову стійкість як стан підприємства, коли власні оборотні кошти забезпечують запаси і витрати.

Дорогань, Дорошенко, & Процько (2007) відносні показники фінансової стійкості за змістом пропонують розділити на три групи: показники структури джерел формування капіталу, показники стану оборотних активів, показники стану основного капіталу.

Отже, суть аналізу фінансової стійкості за коефіцієнтним методом полягає в розрахунку відносних показників як співвідношення абсолютних показників активу та пасиву балансу (Leva et al., 2017). Як базові значення можуть бути використані значення показників підприємства за минулий рік, середньогалузеві значення показників та значення показників найбільш перспективних підприємств (Afonso, A., Ваха, J., & Slavík, M. (2011).

Singh et al. (2015), & Almasi et al. (2017) пропонують розраховувати певну кількість фінансових коефіцієнтів для даного періоду функціонування підприємства з наступним порівнянням значень цих коефіцієнтів з аналогічними коефіцієнтами інших підприємств або з критичними значеннями цих коефіцієнтів.

Однак аналітичні методи, які були перевірені та підтвердили свою практичну цінність на мікрорівні, не завжди можуть бути здійсненними або прийнятними для аналізу узагальненої інформації (Agénor, & da Silva, 2016).

Зважаючи на значну кількість поглядів на фінансову стійкість та побудову системи фінансових коефіцієнтів, її структуру та типологію, важливим є залежно від мети аналізу дослідити різні підходи до групування та класифікації показників фінансової стійкості та чинників, які на неї впливають.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає у дослідженні управління фінансовою стійкістю підприємств пакувальної галузі у сучасних умовах.

Для виконання досліджень було застосовано методи теоретичного

узагальнення – для збору та обробки інформації з різних джерел, абстрактно-логічний метод – для узагальнення інформації, порівняльного аналізу – для вивчення та порівняння різних аспектів управління фінансовою стійкістю підприємства, SWOT аналізу – для оцінки чинників, що впливають на управлінські рішення; індуктивний та дедуктивний методи – для узагальнення отриманих даних і виведення висновків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливу роль у системі управління фінансовою стійкістю підприємства відводиться широкому використанню внутрішніх механізмів фінансової стабілізації. Успішне їх застосування дозволяє не тільки зняти небезпеку загрози банкрутства, але і врятувати підприємство від надмірного використання позикового капіталу, прискорити темпи його економічного розвитку.

Управління фінансово-господарською діяльністю підприємств на інноваційних засадах має стратегічне значення для розвитку економіки та об'єктивно потребує теоретично-методичного аналізу й обґрунтування практичних заходів щодо зростання прибутковості, диверсифікації ризиків, підвищення стійкості за рахунок виробництва з врахуванням природно-кліматичних особливостей, сезонності, доступу до кращих новітніх високопродуктивних технологій (Румик, & Пилипенко, 2021).

Фінансова стійкість підприємства в умовах кризової ситуації, зокрема дії воєнного стану, може бути забезпечена наступним чином:

1. Усунення неплатоспроможності. Важливою задачею є відновлення спроможності до здійснення платежів за своїми невідкладними фінансовими зобов'язаннями з тим, щоб запобігти початку процедури банкрутства.

2. Відновлення фінансової стійкості або фінансової рівноваги. Неплатоспроможність підприємства може бути усунена досить швидко протягом

короткого періоду за рахунок здійснення ряду невідкладних фінансових операцій. Причини, які зумовлюють неплатоспроможність, можуть залишатися на постійній основі, якщо фінансова стійкість підприємства не буде відновлена до безпечного рівня. Як результат, загроза банкрутства усувається не тільки в короткому, але і в довгостроковому проміжку часу.

3. Забезпечення фінансової стійкості в тривалому періоді. Фінансова рівновага досягається тільки тоді, коли підприємство забезпечило тривалу фінансову стійкість у процесі свого майбутнього економічного розвитку. Це означає, що середньозважена вартість капіталу стабільно знижується, а ринкова вартість постійно зростає. Для досягнення цієї цілі потребує внесення коректив в окремі параметри фінансової стратегії підприємства. Фінансова стратегія підприємства повинна забезпечувати високі темпи стійкого зростання операційної діяльності при одночасній нейтралізації можливості банкрутства в майбутньому періоді.

Метою управління фінансовим станом підприємства можна вважати підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, тобто усунення збитковості, що відбувається за рахунок розробки та впровадження системи методів і технічних засобів при використанні певних технологій та інструментарію фінансового управління (Чумаченко, Плетенецька, & Антоненко, 2024).

Чинники, які можуть призвести до зниження фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі, поділяють на зовнішні (не залежать від діяльності підприємства) або екзогенні та внутрішні (залежать від підприємства) або ендогенні.

Екзогенні чинники зниження фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі:

- значний рівень інфляції;
- зменшення купівельної спроможності населення;
- нестабільність податкового законодавства;
- зниження кон'юнктури в економіці в цілому;
- нестабільність фінансового та валютного ринків;
- посилення монополізму на ринку;
- посилення конкуренції в галузі;
- криза окремої галузі;
- сезонні коливання;
- політична нестабільність у країнах постачальників сировини (споживачів продукції);
- внутрішні конфлікти між засновниками (власниками) тощо.

Вплив зовнішніх чинників має здебільшого стратегічний вплив. Вони зумовлюють фінансову кризу на підприємстві, якщо керівництво несвоєчасно або неправильно реагує на них. Це означає, що відсутня або недосконало функціонує система раннього попередження та реагування, одним із завдань якої є прогнозування банкрутства.

До ендогенних факторів зниження фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі відносять:

- низька якість управління;
- недосконала організаційна структура;
- низький рівень кваліфікації персоналу;
- недоліки у виробничій сфері;
- прорахунки з постачанням сировини;
- низький рівень маркетингу та втрата ринків збуту продукції;
- недостатність фінансування;
- неефективна інвестиційна політика;
- відсутність інновацій і раціоналізаторських рішень;
- відсутність або незадовільна робота служб контролінгу.

Важливо визначити наслідки впливу зазначених чинників на фінансово-господарський стан підприємств пакувальної галузі (рис. 1):

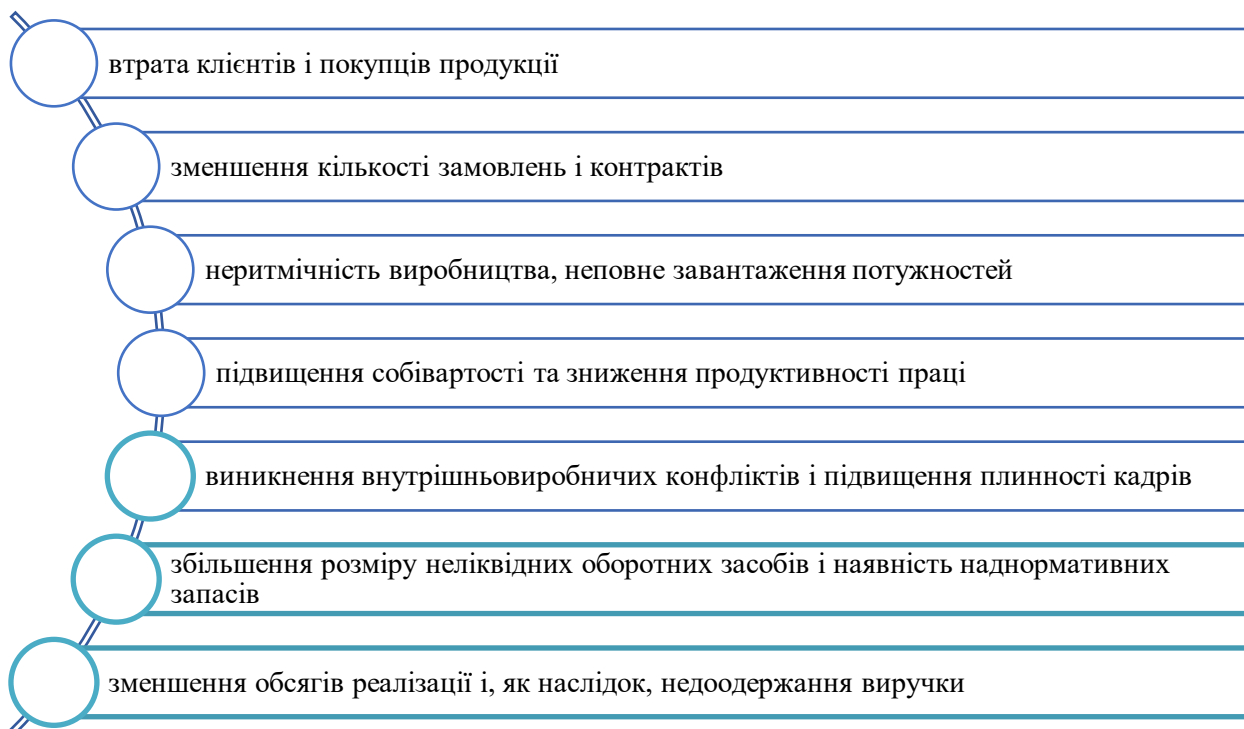


Рис. 1. Наслідки впливу чинників на підприємства галузі

Джерело: побудовано авторами на основі власних досліджень

Цілком зрозумілим є те, що перспективні та поточні господарські плани підприємств пакувальної галузі не враховували всіх чинників економічної ситуації, а тому не могли цілком задовольнити вимоги споживачів і не вели до економічного зростання підприємницької діяльності. Стратегічний розвиток підприємств пакувальної галузі на сьогодні має розглядатись як система взаємопов'язаних планів і заходів з їх реалізації, що підкріплені відповідною технологічною, людською, ресурсною та фінансовою основами.

Вибір стратегічного вектору розвитку підприємства здійснюється його керівництвом на основі аналізу ключових чинників, що характеризують стан підприємства, з врахуванням характеру та сутності обраної стратегії.

За аналогією проведення SWOT-аналізу проведемо оцінку незадіяних резервів підвищення ефективності діяльності підприємств пакувальної галузі. Переваги та недоліки розглянемо за окремими етапами в табл. 1.

Таблиця 1. Сильні та слабкі сторони підприємств пакувальної галузі (1-2 етапи)

Слабкі сторони (недоліки)	Сильні сторони (переваги)	Пропозиції щодо розвитку та посилення системи (потенціал)
1 етап. Передвиробнича підготовка		
<ul style="list-style-type: none"> - відсутність системи довгострокового планування виробництва; - недосконалість системи маркетингових досліджень; - недостатність економічної підготовки виробництва; - недоліки кадрової політики 	<ul style="list-style-type: none"> - високий рівень автоматизації виробництва; - потужність експериментальної бази. 	<ul style="list-style-type: none"> - створення підрозділу з стратегічного планування та розробки бізнес-проектів; - створення робочої групи з здійснення інноваційних пошуків і НДР; - покращення кадрової роботи.

Слабкі сторони (недоліки)	Сильні сторони (переваги)	Пропозиції щодо розвитку та посилення системи (потенціал)
2 етап. Виробництво (пакувальна продукція)		
<ul style="list-style-type: none"> - невчасне виконання виробничих планів; - неповне завантаження потужностей і простої; - неповна зайнятість персоналу внаслідок недовиконання планів; - старіння обладнання; - неефективне використання виробничих площ; - зростання енергоємності виробництва. 	<ul style="list-style-type: none"> - високий рівень автоматизації виробництва; - гнучкість переходу на виробництво нової тари та упаковки; - стійкість виробничих зв'язків; - висока культура виробництва; - вдале використання (переробка) відходів і браку. 	<ul style="list-style-type: none"> - вдосконалення системи розробки оперативних планів виробництва; - використання площ та обладнання в орендних і лізингових операціях; - введення режиму жорсткої економії енергоресурсів (палива та електроенергії); - застосування енергозберігаючих технологій.

Джерело: власні дослідження автора

Як свідчить аналіз інформації, приведеної у табл. 1, основними напрямками вдосконалення діяльності та розвитку підприємств пакувальної галузі на етапах передвиробничої підготовки та виробництва є покращення системи

планування, кадрової роботи, здійснення інноваційних пошуків і науково-дослідних робіт та дотримання режиму економії енергоресурсів. Наступні два етапи розглянемо у табл. 2.

Таблиця 2. Сильні та слабкі сторони підприємств пакувальної галузі (3-4 етапи)

Слабкі сторони (недоліки)	Сильні сторони (переваги)	Пропозиції щодо розвитку та посилення системи (потенціал)
3 етап. Обслуговування виробництва. Матеріально-технічне забезпечення		
<ul style="list-style-type: none"> - нераціональне використання транспортних засобів і ремонтної бази; - моральне та фізичне старіння засобів технічного обслуговування і ремонту; - відсутність прагнення до залучення інвестицій і співробітництва з банківськими кредитними лініями. 	<ul style="list-style-type: none"> - наявність усіх необхідних власних обслуговуючих структурних підрозділів; - широке коло постачальників і значні ділові зв'язки; - потужна обслуговуюча інфраструктура (склади, автостоянки, ремонтні цехи). 	<ul style="list-style-type: none"> - пошук альтернативних українських постачальників; - використання незадіяних автомобілів для надання транспортних послуг; - розробка бізнес-проектів з реструктуризації або оновлення виробництва під надані кредити чи залучені інвестиції.
4 етап. Реалізація товарів (пакувальна продукція)		
<ul style="list-style-type: none"> - недостатня комунікаційна політика та політика з просування товарів на ринок; - значне використання бартерних операцій у розрахунках; - низька гнучкість цінової політики; - ігнорування деяких ринкових сегментів. 	<ul style="list-style-type: none"> - підтримка високої якості продукції, що сприяє появі постійних оптових споживачів; - високий рівень знань персоналу технології виробництва пакувальної продукції; - утримання значної частки ринку на постійній основі. 	<ul style="list-style-type: none"> - створення відділу маркетингу; - розробка нової продукції; - проведення рекламних заходів; - запровадження системи дисконту, знижок і пільг постійним та оптовим покупцям; - розробка товарів для завоювання нових ринків.

Джерело: власні дослідження автора

Як свідчить аналіз інформації, приведеної у табл. 2, основними напрямками вдосконалення діяльності та розвитку підприємств пакувальної галузі на етапах обслуговування виробництва та реалізації товарів є пошук альтернативних постачальників, використання незадіяних

транспортних резервів, посилення маркетингових заходів просування продукції. Важливо пам'ятати, що прогноз є доцільним, лише якщо він допомагає вашому ланцюгу постачання приймати розумні рішення (і робити правильні дії). Ідея проста: оскільки ланцюжок постачання

приймає рішення у конкретному наборі ієрархічних рівнів, потрібно зосередитися на прогнозуванні попиту на ці конкретні

рівні агрегації (Чумаченко, & Нескородько, 2023). Останні два етапи розглянемо у табл. 3.

Таблиця 3. Сильні та слабкі сторони підприємств пакувальної галузі (5-6 етапи)

Слабкі сторони (недоліки)	Сильні сторони (переваги)	Пропозиції щодо розвитку та посилення системи (потенціал)
5 етап. Соціальне забезпечення та інфраструктура		
- вимушена відмова від нерентабельних об'єктів соціальної інфраструктури (дитячі садки, стадіони, бази відпочинку).	- наявність котельні; їдальні, гуртожитків, медичного пункту; - утримання власного тепличного господарства, що забезпечує харчову підтримку; - регулярна виплата матеріальної допомоги працівникам.	- сприяння відкриттю працівниками власних пенсійних рахунків; - залучення працівників до робіт, пов'язаних з оновленням і ремонтом соціальної інфраструктури та робіт на тепличному господарстві.
6 етап. Охорона навколишнього природного середовища		
- старіння технологічних засобів охорони навколишнього середовища; - пасивність щодо екологізації та утилізації власної продукції; - відсутність сприяння заходам з охорони природного середовища.	- наявність необхідних підрозділів і технологічних засобів з очистки повітря та стічних вод; - висока екологічна безпечність (органічність) продукції підприємства.	- створення екологічного фонду; - розробка пропозицій щодо утилізації використаної продукції, що не підлягає переробці.

Джерело: власні дослідження автора

Як свідчить аналіз інформації, приведеної у табл. 3, основними напрямками вдосконалення діяльності та розвитку підприємств пакувальної галузі на етапах соціального забезпечення та охорони навколишнього природного середовища є залучення працівників до позавиробничої роботи, відкриття пенсійних рахунків, впровадження екологічних заходів. Таким чином, проведений аналіз демонструє

наявність досить значної кількості сильних сторін підприємств пакувальної галузі. У той же час, слабкі сторони не дають можливості їх ефективно розвиватись. Тому наступним кроком формування дієвої стратегії розвитку є проведення аналізу можливостей і загроз, який максимально відповідає основним етапам виявлення сильних і слабких сторін підприємств пакувальної галузі (табл. 4).

Таблиця 4. Можливості та загрози підприємств пакувальної галузі

Загрози	Можливості	Пропозиції щодо використання можливостей
Передвиробнича підготовка та виробництво (пакувальна продукція)		
- втрати сировини і готової продукції; - форс-мажорні обставини (пожежі, повені і т.д.); - технологічний шпіднаж.	- використання ремонтного цеху для надання послуг з ізоляції пакувальних матеріалів замовників; - зниження собівартості продукції за рахунок скорочення основних фондів, що можуть бути передані у лізинг або продані.	- дообладнання ремонтного цеху обладнанням для проведення ізоляційних робіт пакувальних матеріалів; - передача транспортних засобів в оренду.
Обслуговування виробництва. Матеріально-технічне забезпечення		
- підвищення цін на сировину й матеріали; - подорожчання вартості перевезень у зв'язку з зростанням цін на пальне.	- віднайти дешевші джерела постачання сировини; - покращити якість соціального забезпечення шляхом надання пільгових послуг, програм соціального страхування, в тому числі пенсійного.	- пошук нових постачальників і споживачів; - продаж продукції та надання послуг за пільговими цінами для працівників підприємства.

Загрози	Можливості	Пропозиції щодо використання можливостей
Реалізація товарів (пакувальна продукція)		
<ul style="list-style-type: none"> - зростання транспортних витрат на доставку готової продукції через підвищення цін на паливе; - зростання цін на рекламні послуги внаслідок цифровізації суспільства та розвитку бізнес-середовища в Україні; - активізація конкурентів. 	<ul style="list-style-type: none"> - формування мережі власних торгових представників у регіонах; - застосування сучасних цифрових систем для просування продукції на ринку; - вихід на нові сегменти ринку при розробці ефективної сегментації та правильному позиціонуванні продукції. 	<ul style="list-style-type: none"> - активне використання на постійній основі сучасні маркетингові рекламні інструменти (пряма e-mail розсилка, smm-реклама, банерна реклама тощо).
Соціальне забезпечення та персонал		
<ul style="list-style-type: none"> - поступове старіння й втрата кваліфікації працівників; - відтік фахівців через низьку оплату праці, відсутність бронювання, виїзд за кордон. 	<ul style="list-style-type: none"> - створення системи підготовки власних управлінських кадрів; - залучення працівників до виконання та реалізації проєктів поза межами основної роботи. 	<ul style="list-style-type: none"> - щорічне виділення коштів на підвищення кваліфікації та стажування персоналу; - пошук додаткових міжнародних грантових можливостей для реалізації проєктів.

Джерело: власні дослідження автора

Проведений аналіз засвідчив, що у сучасних соціально-економічних умовах, значною мірою зумовлених війною, базисом ефективності діяльності підприємств пакувальної галузі є стратегічне управління, яке забезпечує орієнтири встановлення завдань розвитку у довгостроковій перспективі з урахуванням поточної та прогнозованої ситуації на цільовому ринку збуту, змінних умов й чинників бізнес-середовища.

Основне завдання управління фінансовою стійкістю підприємств пакувальної галузі полягає у визначенні спроможності протистояти негативній дії різних чинників, що впливають на фінансовий стан. Результатом такого управління та проведеного аналізу має бути висновок щодо спроможності підприємств пакувальної галузі здійснювати господарську діяльність, отримувати прибуток в складних умовах економічної розбалансованості, а також вірогідність збереження фінансово стійкого стану.

Важливо наголосити, що ключовими чинниками, від яких залежить фінансова стійкість підприємств пакувальної галузі, є саме внутрішні чинники. До них, насамперед, належать: якість управління прибутком підприємства та структурою його позикових і власних коштів. Запланований результат буде отриманий тоді, коли на підприємствах сформується ефективний підхід до управління

фінансовою стійкістю, в основі якої буде знаходитись система застосування методів прогнозування, планування, регулювання, контролю та аналізу фінансової стійкості.

Слід також зазначити, що визначення стандартизованої межі фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі є досить складним процесом. Тут можна говорити про загальну стійкість, яка може бути забезпечена за умови стабільної реалізації пакувальної продукції зі своєчасним надходженням коштів за продажу продукцію чи надані послуги. Крім того, одержана виручка від реалізації пакувальної продукції має бути достатня за обсягом, щоб покрити витрати, а саме: виконати зобов'язання перед бюджетом, розрахуватися з постачальниками, кредиторами, працівниками.

Як подальші дослідження згідно обраної тематики, важливо дослідити методичний інструментарій оцінки фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі, адже розбіжності у трактуванні поняття фінансової стійкості, ототожнення її з фінансовим станом часто веде до неправильного розуміння результативності діяльності підприємств галузі та прийняття хибних управлінських рішень.

Висновки. У ринковій економіці чинниками забезпечення фінансової стійкості сучасного підприємства як відкритої соціально-економічної системи є

не тільки його внутрішній потенціал, спрямований на досягнення цілей економічного розвитку, а й зовнішні економічні умови, які значно впливають на ефективність фінансово-економічного потенціалу будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності. Вдосконалення управлінських підходів до аналізу фінансової стійкості підприємств пакувальної галузі належить до важливих проблем прийняття ефективних управлінських рішень, оскільки недостатня фінансова стійкість може призвести до неплатоспроможності підприємств та

відсутності фінансових ресурсів для забезпечення їх розвитку.

Результати досліджень засвідчили, що управління фінансовою стійкістю підприємств пакувальної галузі тісно пов'язане із управлінням стратегічною стійкістю, і входить до його складу. Воно глибше розкриває здатність підприємств не тільки зберігати поточну економічну стійкість за наявності деструктивних чинників за умов, які складаються в аналізованому періоді, але й досить швидко здійснювати корегування вектору розвитку поточної діяльності та досягати стратегічних цілей у майбутньому.

Література:

1. Agénor, P.-R., & da Silva, L.P. (2016). Cyclically adjusted provisions and financial stability. *Journal of Financial Stability*, 28, 143-62. Доступ через: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/146452/1/ID-B-WP-656.pdf>
2. Адонін, С.В., & Шиманська, Д.О. (2022). Управління фінансовою стійкістю суб'єкта підприємницької діяльності. *Ефективна економіка*, 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.3.71
3. Afonso, A., Vaxa, J., & Slavík, M. (2011). Fiscal developments and financial stress: A threshold VAR analysis. *Empirical Economics*, 54, 395-423. Доступ через: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1319.pdf>
4. Almasi, M., Hemmati, H., Fraser, G., Arcuri, A., & Benefelds, J. (2017). An industrial evaluation of unit test generation: Finding real faults in a financial application. *Paper presented at 39th International Conference on Software Engineering: Software Engineering in Practice Track*, Buenos Aires, Argentina, May 20-28, 263-72. Доступ через: https://www.evosiute.org/wp-content/papercite-data/pdf/icse17_experience.pdf
5. Голеско, І.О. (2017). Економічна сутність фінансової стійкості підприємства. *Економіка транспортного комплексу*, 30, 49-57. Доступ через: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ektk_2017_30_7
6. Дорогань, Л.О., Дорошенко, А.П., & Процько Л.Т. (2007). Аналіз фінансової стійкості як необхідна умова забезпечення стабільного функціонування підприємств. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*, 4, 157-160. Доступ через: https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2007/04/r4_4_2007.pdf
7. Колеснік, Р.А., & Сидорчук, І.П. (2023). Управління фінансовою стійкістю підприємства: суть, оцінка та шляхи її зміцнення. *Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика* : збірник наукових праць здобувачів вищої освіти і молодих учених / ред. кол.: Н.А. Хрущ, Р.С. Квасницька, І.В. Форкун та ін. (відп.

- ред. Н.А. Хрущ). Хмельницький. Доступ через: <https://fbss.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/9/zbirnyk-2023.pdf>
8. Leva, M.C., Balfe, N. & McAleer, B. (2017). Risk Registers: Structuring data collection to develop risk intelligence. *Safety Science*, 100(B), December 2017, 143-156. Доступ через: <https://arrow.tudublin.ie/cgi/viewcontent.cgi?article=1309&context=schfsehart>
9. Пилипенко, О.О. (2011). Фінанси підприємства: навч.-метод. посібник. / за ред. Пилипенко О.О., Румика І.І. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2011. 236 с.
10. Румик, І., & Пилипенко, О. (2021). Управління фінансово-господарською діяльністю інтегрованих підприємств на інноваційних засадах. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2(62), 166-175. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-166-175>
11. Румик, І., & Пилипенко, О. (2022). Фінансове забезпечення підприємств: можливість використання когнітивного моделювання. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2(66), 44-52. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-66-44-52>
12. Singh, S., Olugu, E.U., Musa, S.N., & Abu Bakar, M. (2015). Fuzzy-based sustainability evaluation method for manufacturing SMEs using balanced scorecard framework. *Journal of Intelligent Manufacturing*, 29, 1-18. Доступ через: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10845-015-1081-1>
13. Чумаченко, О., & Нескородько, О. (2023). Прогнозування попиту у контексті оптимізації запасів підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 4(72), 29-38. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-29-38>
14. Чумаченко, О., Плетенецька, С., & Антоненко, Т. (2024). Управління фінансовим станом підприємств у системі стратегічного менеджменту. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 1(73), 54-65. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-73-54-65>